

CYFARFOD	PWYLLGOR CRAFFU CYMUNEDAU
DYDDIAD	12 IONAWR, 2016
TEITL	YMATEB Y CABINET I ARGYMHELLION Y PWYLLGOR CRAFFU
PWRPAS	Adrodd yn ôl i'r Pwyllgor Craffu ar ymateb y Cabinet i argymhellion y Pwyllgor Craffu
AWDUR(ON)	Y Cynghorydd Angela Russell ac Arwel E Jones (Uwch Reolwr Democratiaeth a Chyflawni)

CYFLWYNIAD

1. Yn dilyn sylwadau diweddar mewn adroddiad gan Swyddfa Archwilio Cymru ac mewn holiadur ymysg aelodau ac uwch swyddogion y Cyngor, adnabuwyd yr angen i wella'r cyswllt a deialog rhwng y pwyllgorau craffu unigol a'r Cabinet er mwyn sicrhau y gellir adnabod dilyniant i waith craffu.
2. Fel arbrawf, cyflwynwyd papur i gyfarfod y Cabinet ar 15 Rhagfyr yn dwyn sylw ffurfiol y Cabinet at waith diweddar gan y pwyllgor craffu hwn, yn ei gyfarfod ar 17 Tachwedd, er mwyn cael trafodaeth gyhoeddus ffurfiol ar ymateb y Cabinet fel corff a'r Aelodau Cabinet perthnasol i argymhellion Craffu.
3. Roedd Cadeirydd y Pwyllgor Craffu yn bresennol a cafwyd trafodaeth agored a gonest gyda'r Cabinet. Mae gwe-ddarllodiad o'r drafodaeth hynny ar gael ar http://www.gwynedd.public-i.tv/core/portal/webcast_interactive/195392 (Gweler eitem 4).
4. Diben yr adroddiad hwn yw cyflwyno adroddiad yn ffurfiol, yn ôl i'r Pwyllgor Craffu o'r hyn a gytunwyd gan y Cabinet. Er gwybodaeth i'r pwyllgor, casgliad y Cabinet oedd y bu'r drafodaeth yn un fuddiol a cytunwyd i barhau gyda'r drefn o drafod materion sy'n codi o Bwyllgorau Craffu mewn cyfarfodydd Cabinet i'r dyfodol gyda chofnod o'r drafodaeth hon yn cael ei gylchredeg ymysg aelodau Pwyllgorau Craffu

EITEMAU

5. Cyflwynwyd tair eitem i sylw'r Cabinet. Fe grynhoir yr hyn a gyflwynwyd a'r ymateb iddynt isod:-

A. EITEM - YR IAITH GYMRAEG Â'R DREFN GYNLLUNIO

<https://democratiaeth.cyngor.gwynedd.gov.uk/documents/s1129/Cynllunio%20ar%20iaith%20Gymraeg.pdf?LLL=1>

ARGYMHELLION Y PWYLLGOR CRAFFU

Ystyriwyd - Adroddiad gan yr Aelod Cabinet Cynllunio a Rheoleiddio ar y cefndir polisi a statudol ar gyfer yr Iaith Gymraeg a'r Drefn Gynllunio a datblygiadau allweddol sydd ar y gweill

Penderfynwyd

- a) Cefnogi gwaith y Panel Cynllunio ar y Cyd i geisio sicrwydd bod y cynigion yn y Cynllun Datblygu Lleol yn cyfarch her yr iaith y ddigonol ac yn cyfarch y galw am y nifer o dai.
- b) Bod angen sicrhau mewnbwn y pwyllgor hwn a'r Pwyllgor Iaith yn natblygiad y Canllaw Cynllunio Atodol newydd a'r sylw a fydd yn cael ei roi i'r iaith yn y canllaw hynny.

YMATEB Y CABINET

Cadarnhaodd y Cyng. Dafydd Meurig y byddai yn croesawu mewnbwn y Pwyllgor Iaith a'r Pwyllgor Craffu Cymunedau i'r broses o greu'r Canllaw Polisi Cynllunio newydd o fewn y Cynllun Datblygu Lleol.

B. EITEM - CYTUNDEBAU ADRAN 106

<https://democratiaeth.cyngor.gwynedd.gov.uk/documents/s1132/Y%20defnydd%20o%20gytundebau%20dan%20adran%20106%20or%20Ddeddf%20Gynllunio%20Gwlad%20a%20Thref%201990.pdf?LLL=1>

ARGYMHELLION Y PWYLLGOR CRAFFU

Ystyriwyd – Adroddiad gan yr Aelod Cabinet Cynllunio a Rheoleiddio yn amlygu trefniadau'r Cyngor ar gyfer y defnydd o gytundebau 106 a pha mor effeithiol oedd gweithredu'r polisïau hynny.

Penderfynwyd gohirio penderfyniad am y tro tra bod grwp bach o gynghorwyr a swyddogion i gyfarfod gydag un neu ddau o arbenigwyr allanol i edrych ar opsiynau posib eraill ar gyfer defnydd o Gytundebau 106 gan y Cyngor i'r dyfodol

YMATEB Y CABINET

Cadarnhaodd y Cyng. Dafydd Meurig ei fod yn croesawu argymhelliad y Pwyllgor Craffu Cymunedau i greu gweithgor o Gynghorwyr a Swyddogion fyddai'n cydweithio â phobl broffesiynol yn y maes er mwyn edrych ar amrywiol opsiynau o sut i weithredu Cytundebau Adran 106.

C. EITEM – CLUDIANT ÔL-16

<https://democratiaeth.cyngor.gwynedd.gov.uk/documents/s1135/Gweithredu%20Argymhellion%20Adroddiad%20Ymchwiliad%20Craffu%20Cludiant%2016%20i%20Addysg%20Bellach.pdf?LLL=1>

ARGYMHELLION Y PWYLLGOR CRAFFU

Ystyriwyd – Adroddiad gan yr Aelod Cabinet (Addysg) yn ymateb i argymhellion yr Ymchwiliad Craffu Cludiant Ôl-16 i Addysg Bellach.

Penderfynwyd:-

- a) Mynegi pryder am yr arafwch yn y gweithredu ar yr argymhellion, croesawu'r gwaith sydd yn digwydd bellach, ond pwysu am weithredu buan ar y cyfan o'r argymhellion yn codi o'r Ymchwiliad, gan ofyn yn benodol i'r Aelod Cabinet rhoi sylw i:
 - i. Safon ac ansawdd y ddarpariaeth yn rhannol yn sgil gorlenwi
 - ii. Y cyfyngiad ar y nifer o droeon neu'r adegau y mae myfyrwyr yn cael defnyddio'r tocyn ac awgrym bod trafodaeth yn digwydd gyda darparwyr i arbrofi i ganiatáu hyblygrwydd am gyfnod
 - iii. Y defnydd o'r "My Travel Pass" – Amharodrwydd y cwmnïau bws i gydnabod y defnydd ohonno
 - iv. Cysylltu â Llywodraeth Cymru i bwysu am weithredu trefn fel sydd yn Lloegr i gynorthwyo myfyrwyr o'r aelwydydd tlotaf.
- b) Gofyn i'r Aelod Cabinet adrodd yn ôl ar y materion hyn cyn Medi 2016.

YMATEB Y CABINET

Ymatebodd y Cyng. Gareth Thomas i'r ymholiadau yn y drefn y'i cyflwynwyd yn yr adroddiad i'r cyfarfod –

- i. Unwaith y bydd yr Adran Addysg yn ymwybodol o sefyllfa o orlenwi, maent yn ymateb iddi'n syth, fel arfer drwy ddarparu mwy o fysis.
- ii. Mae'n trafodaethau'n parhau gyda chwmnïau bysus er mwyn ceisio datrys y sefyllfa.
- iii. Mae hwn yn fater sy'n dod o dan reolaeth Llywodraeth Cymru, a chytunodd yr Aelod Cabinet Rheoleiddio i gysylltu â'r Llywodraeth er mwyn ceisio datrys y sefyllfa.
- iv. Gan nad oedd hwn yn argymhelliad a gyflwynwyd gan y Gweithgor Craffu, cytunodd y Cyng. Gareth Thomas i wneud ymholiadau pellach ac adrodd yn ôl i'r Pwyllgor Craffu cyn Medi 2016, yn y gobaith y byddai modd gweithredu system newydd erbyn dechrau blwyddyn addysgol 2016/17.

Cadarnhawyd y byddai'r Aelod Cabinet yn ail ymddangos gerbron y Pwyllgor Craffu i gadarnhau pa argymhellion sydd wedi eu gwireddu er mwyn eu gweithredu o Medi, 2016 a hefyd y byddai'r Aelod Cabinet yn cynnig adroddiadau yn y cyfamser pe byddai materion yn codi lle byddai mewnbwn Craffu o gymorth.